

Nr 419

Av herrar Kellgren och Lindkvist, *angående renoveringsarbetet i Gamla stan i Stockholm.*

Gamla stan utgör både genom sin storlek och särprägel vårt lands ojämförligt största och mest betydande kulturminnesmärke, som det glädjande nog föreligger stor enighet om att bevara — inte som ett museum utan som en levande stadsdel där moderna människor i en gammal, unik miljö kan utforma sitt liv.

Stockholms stad liksom även staten gör betydande insatser för att modernisera Gamla stan, förhindra förslumning och omforma stadsdelen efter moderna standardkrav. Det säger sig självt att detta arbete blir mångårigt. Om Gamla stan redan i nuvarande århundrade kan räddas och bevaras till framtida generationer är ovisst. Däri ligger det oroande. Vår tid sliter hårdare på Gamla stan än någon annan tid. Landhöjningen och grundvattennivåns sänkning ändrar radikalt grundförhållandena, som just i denna stadsdel medför särskilt olyckliga konsekvenser. Byggnader som i stor omfattning byggts på pålverk och risknippen eller utfyllnader av allsköns skräp och avfall från gångna tider håller på att sjunka. Sprickor och bristningar uppstår i väggar och grunder som gör renoveringsarbetet både svårt och kostsamt. Den tunga trafiken som icke ens kan undvikas i Gamla stan åstadkommer också sättningar och bristningar i fastigheternas grunder. Luftföroeningarna bidrar också till att förstöra oersättliga skulpturer och konstverk som smyckar en mängd av de vackraste och värdefullaste byggnaderna.

Allt detta samverkar till behovet av snabba och effektiva åtgärder för att bevara Gamla stan som en levande och fungerande stadsdel. Vår tid måste tillse att stadsdelen inom några decennier i allt väsentligt blir renoverad och moderniserad.

Detta behov av Gamla stans skyndsamma renovering sammanfaller med en period då medelåldern bland Stockholms stads byggnadsarbetare stiger kraftigt. De äldre byggnadsarbetarna är också inte sällan ur stånd att hänga med i den högt uppdrivna arbetstakten vid de moderna arbetsplatserna. De har svårt att finna arbete. Särskilt gäller detta för äldre byggnadsarbetare som har nedsatt hälsa eller eljest har svårt att anpassa sig till dagens arbetsmetoder. Inte sällan representerar denna äldre arbetskraft oersättliga tillgångar av yrkeserfarenhet, kunnighet och skicklighet som skulle kunna komma väl till pass just vid renoveringen av Gamla stan.

Det må anses vara en viktig uppgift för Stockholms stads myndigheter och arbetsmarknadsmyndigheterna att kombinera ihop behovet av Gamla stans renovering med behovet av lämpligt arbete för utritionaliserade, ofta handikappade äldre byggnadsarbetare. Åtgärder borde vidtas där renoveringsarbete i stor skala i Gamla stan igångsättes, varvid beredskapsarbete för svårplacerad arbetskraft kunde tjäna som modell. Det är tänkbart att arbetets svårighetsgrad motiverar ett högre statsbidrag än som utgår för jämförliga arbeten på andra håll i landet.

Det förefaller också lämpligt om detta slags skyddade arbete kunde kombineras med upprättande av en rehabiliteringscentral för äldre arbetskraft eller eljest svårplacerad arbetskraft som sysselsättes vid renoveringsarbetet i Gamla stan. Denna hälsocentral skulle säkert bli i stånd att rehabilitera åtskilliga arbetare i sådan utsträckning att de kunde fortsätta som reparations- och underhållsarbetare på andra arbetsplatser.

Under hänvisning till ovanstående föreslår undertecknade,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om sådana åtgärder att renoveringsarbetet av Gamla stan kan pågå i ökad omfattning såsom beredskapsarbete för svårplacerad och eljest handikappad arbetskraft.

Stockholm den 25 januari 1968

Nils Kellgren (s)

Oskar Lindkvist (s)
